

Tisztelt és mindenek előtt kedves Bernát Atya!

Nekem jutott a megtisztelő (bár szinte lehetetlennek tűnő) feladat, hogy „röviden” méltassam Bernát atya életútját, aki a XX. századi történelem leginkább embert próbáló évtizedeiben élte gyermek- és ifjúkorát. Élete egy nagy kaland, mondhatnánk a véletlenek sorozatának, de ahogy ő maga megfogalmazta Mezszygekövek—Határkövek című önéletrajzi könyvében, „én tudom, hogy véletlenek nincsenek — hiszen egész életem ‘véletlenek’ sorozata”. Így inkább nevezhetjük az isteni Gondviselés megvalósulásának az életét.

Marton Bernát atya 1941-ben született Budapesten ötgyermekes katolikus család legifjabb tagjaként. Iskolai tanulmányait az államosításig a ciszterciek budai iskolájában végezte, majd a piarista gimnáziumba járt 1956-ig. A forradalom és szabadságharc bukása után elhagyta az országot, majd menekültként Ausztrián és Svájcban keresztül jutott el az Egyesült Államokba, ahol Henrik bátyja már ciszterci szerzetesként élt.

Dallasban, a jezsuita rend gimnáziumában fejezte be középiskolai tanulmányait, ezután a dallasi egyetemen (University of Dallas) kezdte meg felsőfokú iskoláit. 1961 szeptemberében belépett a ciszterci rend dallasi monostorába, így lett dallasi fogadalmas, és ekkor kapta meg szerzetesi nevéként a Bernátot. Ezután öt éven át Rómában, a Pápai Szent Anzelm Egyetemen végezte teológiai tanulmányait, ahol ekkor a II. Vatikáni Zsinat ülései zajlottak. Rómában szerezte meg teológiai doktorátusát is 1968-ban. Doktori disszertációjának témája Jérôme Souchier ciszterci generális apát, bíboros élete és munkássága volt. 1966-ban tette le örökfogadalmát, és 1967 júliusában Stams ciszterci kolostorának templomában tartotta első miséjét, ugyanott, ahol nemrégiben az aranymiséjét is megünnepelhetette.

1968-ban visszatért Dallasba, és bekapcsolódott a Cistercian Preparatory School oktató-nevelő munkájába. Majdnem ötven évig tanított a Dallasi Miasszonyunk Ciszterci Apátság iskolájában. A közel öt évtized alatt tanított latin és francia nyelvet, történelmet, hittant, fotózást, videózást, valamint hat osztálynak volt az osztályfőnöke is. 1981-ben vette át az iskola igazgatását Farkasfalvy Dénestől, és másfél évtized után, 1996-ban adta át Peter Verhalen atyának. Az iskolai munkája mellett alperjelként, majd perjelként is működött Dallasban, és az isteni Gondviselés kegyelméből ugyanígy Zircen, hazatérése után.

Közben elkezdett sportolni, futni, hihetetlen kitartással és elszántsággal. Ennek a kitartásnak köszönhető, hogy az évek folyamán 32 maratont, illetve ultramaratont futott végig Európában és az Egyesült Államokban is.

2016 óta Magyarországon segíti a Zirci Apátság és a ciszterci iskolák működését. Előadásokat, lelkigyakorlatokat tart az egri, a pécsi, a székesfehérvári iskolákban és természetesen nálunk, a Budai Ciszterci Szent Imre Gimnáziumban is. Többször tart előadást, lelki napot felnőtteknek. Bernát atya kitalálója és megvalósítója az amerikai-magyar diákcseraprogramnak. Minden évben egy arra érdemes diákunk tölthet el egy hónapot Dallasban és viszont.

Reménykedéssel és odaadással végzi itteni munkáját, remélve, hogy tenni tud a magyar ciszterci rendért, de évente kétszer „itthonról hazamegy” Dallasba.

Kedves Bernát Atya! Kívánjuk, hogy továbbra maradj köztünk derűs személyiséggel, áldozatos munkáddal és segítőkészségeddel, valamint tudásoddal és tapasztalataiddal. Mindehhez kívánunk sok erőt, egészséget, vidámságot és lelkesedést!

Barlay Bence igazgató